

cb

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A

3

B

67

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

Aardappelcystenaaltje onder glas, 1951-1958.

door:

W.den Boer.

Naaldwijk, 1959.

2239143

A
3
B
67

2130
Handwritten 582

12 007 59

Bibliotheek
van de Gemeente
van de Groenten- en Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk

Proefstation voor de Groenten- en Fruitteelt onder Glas te Naaldwijk.

AARDAPPELCYSTENAALTJE ONDER GLAS.
1952-1958

Inleiding.

In de loop van deze jaren is naast gewascontrôle, systematische bemonstering ter opsporing van het aardappelcystenaaltje uitgevoerd. Tevens werd de reactie van het gewas op de uitgevoerde ontsmetting gecontroleerd. Bij gewascontrôle en systematische bemonstering werd uitgegaan van gebieden waar de Plantenziektenkundige Dienst buiten besmetting had gevonden of waar in verband met de intensieve teelt van aardappelen besmetting verwacht kon worden. De gebieden zullen afzonderlijk besproken worden.

Gemeente Monster.

In 1949 is besmetting van het aardappelcystenaaltje buiten gevonden. In september 1952 werd dit gebied als complex besmet verklaard. Voorheen werden in dit gebied veel vroege aardappels geteeld. Na deze besmet verklaring werd de aardappelteelt vervaangen door andere teelten en vond tevens^s uitbreiding van de glasopstand plaats. De telers zijn tevreden met het teeltverbod omdat de financiële resultaten van hun bedrijf nu beter zijn dan van de aardappelteelt. De besmetverklaring door de Plantenziektenkundige Dienst had tot gevolg dat tussen 1952 en 1957 buiten niet bemonsterd is. Bij de bemonstering in 1957 werd nog besmetting gevonden, zodat besmetverklaring verlengd is. Onder glas vond systematische bemonstering plaats in 1952 en 1954. In 1952 werd in 4 warenhuizen en 1 kas besmetting gevonden. In 1954 werd bij de systematische bemonstering geen uitbreiding gevonden, maar monsters van warenhuizen, waar in 1952 besmetting was gevonden, waren ook vrij van cysten. Bij deze bemonstering zijn echter waarschijnlijk fouten^e gemaakt, want bij herbemonstering van bekende besmetting werden wel cysten gevonden. Gewascontrôle in 1955 leverde 5 nieuwe besmette warenhuizen op, waarvan één zeer ernstig. Dit warenhuis was in de winter 1954-1955 verdolven, mogelijk is besmette grond boven gehaald. In 1956 werden 6 nieuwe gevallen gevonden en in 1957 2 nieuwe gevallen. In 1958 werd geen uitbreiding waargenomen. Er zijn nu 18 warenhuizen waarin besmetting gevonden is. Tijdens de gewascontrôle werd tevens de ontsmetting besproken. In het najaar werden de gegevens van de uitgevoerde ontsmetting en de gegevens nodig voor de ontheffingsaanvragen verzameld. Het resultaat van de ontsmetting met een dubbele hoeveelheid D.D. is goed. Daar de teelt in het algemeen laat be-

eindigd wordt, is de dubbele hoeveelheid soms bezwaarlijk. Bij een lichte aantasting gaf een normale hoeveelheid D.D. ook goede resultaten. Wanneer een sterke aantasting aanwezig is kan 4 jaar achter elkaar een dubbele hoeveelheid D.D. nodig zijn om geen cysten meer aan het gewas te kunnen vinden. De tomaatteelt in die jaren is echter wel goed. Doet men in een dergelijk geval om het andere jaar dubbel D.D. dan kan men dit aan lichte plekjes in het gewas waarnemen bij de teelt waar vooraf geen grondontsmetting heeft plaatsgemaakt. Er zijn hier ook gevallen waargenomen, waarbij nadat 2 keer een dubbele D.D. behandeling is toegepast geen cysten aan de wortels werden waargenomen.

In de gemeente Monster zijn bovendien in het kleine gebied tussen Molenstraat en Rijnweg dat ongeveer grenst aan de Monsterse Geest een paar lichte besmettingen in 1958 aan het tomaatgewas waargenomen. In 1957 werd besmetting in een kas die op woeste grond gebouwd was geconstateerd, Bij de bedrijven in de omgeving werd geen besmetting gevonden.

Gemeente Naaldwijk.

In deze gemeente kunnen twee gebieden onderscheiden worden en wel de Oranjepolder en Hoge Geest met omgeving.

Oranjepolder. In 1949 werd door de Plantenziektenkundige Dienst besmetting gevonden in monsters van bloembollen. Elk jaar werd enige uitbreiding van de besmetting buiten waargenomen. In dit gebied zijn uitsluitend percelen besmet verklaard. Voor de bemonstering in 1952 waren reeds 3 besmette warenhuizen bekend. Met de systematische bemonstering van 1952 werden er nog 2 bijgevonden. Bij de bemonstering van 1954 werd besmetting gevonden in de beide delen van een rolwarenhuis. Gewascontrole in 1955 leverde weer 2 nieuwe gevallen op. De systematische bemonstering in het najaar van 1957 leverde 3 nieuwe besmettingen, terwijl bij de gewascontrole in de zomer van 1957 2 nieuwe gevallen gevonden werden. In 1958 werd 1 nieuw geval gevonden. In totaal zouden dus 14 besmette warenhuizen zijn. Er zijn echter 3 warenhuizen verplaatst, terwijl er 3 op besmette grond geplaatst zijn, zodat er nu nog 14 besmette warenhuizen zijn. Bij de gewascontrole werd tevens geadviseerd over de toe te passen ontsmetting. Stomen, chloorpicrine en D.D. hebben hier goede resultaten gegeven. De eerste twee middelen dienen tevens ter bestrijding van kurkwortel. Eenmaal is een behandeling met de dubbele hoeveelheid D.D. tegen gevallen, waarschijnlijk doordat de ontsmetting te laat heeft plaatsgemaakt (eind okt.). Bij een ernstige aantasting is evenals in de Monsterse Geest een jaarlijkse ontsmetting nodig.

Hoge Geest en omgeving.

Hoewel in dit gebied veel aardappelen geteeld zijn, is in 1958 voor het eerst bij grondmonsteronderzoek door de Plantenziektenkundige Dienst besmetting waargenomen. Dit had het gevolg dat één bepaalde tuin geheel besmet verklaard is (v.Vliet) en verder afzonderlijke percelen. Onder glas werd in 1958 voor het eerst besmetting waargenomen in het gewas. Aan dit gebied zal in de toekomst aandacht geschonken moeten worden.

Gemeente 's Gravenzande.

In deze gemeente zijn in het verleden veel vroege aardappelen geteeld. Vooral in de gebieden waar met zandgrond was een intensieve aardappelteelt. In deze gebieden is nu het aardappelcystenaaltje gevonden.

Staelduin. Dit gebied is bekend om de vroege aardappelteelt. In 1950 werd de eerste besmetting buiten door de Plantenziektenkundige Dienst gevonden. In de jaren 1951; 1952, 1953, 1955 en 1956 werd telkens een uitbreiding of nieuwe haarden gevonden. In 1957 werd een dusdanige uitbreiding vastgesteld dat, tot besmetverklaring van een complex moest worden overgegaan. Als complex werd toen besmet verklaard het kaartje TG 34, begrenst door Boslaan, de Jonghlaan en het water dat van de Jonghlaan naar het z.g. kleine sluisje loopt en een stuk Maasdijk van Boslaan tot kleine sluis. Bij de systematische bemonstering in 1952 en van 1954 werd geen aantasting gevonden. Bij de gewasinspectie werden echter wel besmettingen vastgesteld, in 1954 1x; 1955 1x; 1956 7x; 1957 2x, in totaal 11 warenhuizen. In 1956 werd bij 2 gevallen die in 1955 van de bouw van het warenhuis waren bemonsterd tijdens de groei van de eerste tomatenteelt besmetting gevonden. Over het resultaat van de ontsmetting kan opgemaakt worden dat D.D. goed is, maar de besmetting was in de meeste gevallen laag en slechts enkele jaren oud. Wanneer in dit gebied een nieuw warenhuis werd gebouwd, werd meestal bij de eerste tomatenteelt besmetting gevonden. In één enkel geval is voor de eerste teelt ontsmet met de normale hoeveelheid D.D. Hierdoor groeiden de tomaten goed, maar werden toch cysten aan de wortels gevonden.

In het overige gebied van de gemeente 's Gravenzande komt plaatselijk besmetting buiten voor. Elk jaar werd vrijwel een perceeltje gevonden, zodat de gehele gemeente min of meer als bedreigd gebied beschouwd moet worden. Onder glas werd besmetting in de Poelpolder gevonden. De oorzaak zal gezocht moeten worden in het gebruik van besmet zand, waarmee dit bedrijf is opgehoogd. Na een dubbele D.D. behandeling konden geen cysten meer gevonden worden.

Hoek van Holland.

Hierbij moet een drietal gebieden genoemd worden en wel: Haak, Omgeving de

Ruyterstraat, langs grens van 's Gravenzande. In dit laatste gebied is nog geen besmetting gevonden.

Haak. In 1949 werd door de Plantenziektenkundige Dienst besmetting buiten geconstateerd. De jaren hierna werden enkele perceeltjes gevonden. Onder glas werd de eerste besmetting met gewascontrôle in 1954 gevonden. Bij de systematische bemonsteringen in 1952 en 1954 werd geen besmetting gevonden, ook de monsters van de warenhuizen waar cysten aan de wortels gevonden waren. In 1956 en 1957 werd bij de gewascontrôle nog 1 geval ontdekt, zodat er in totaal 6 besmette warenhuizen aanwezig zijn. D.D. behandeling geeft hier goede resultaten.

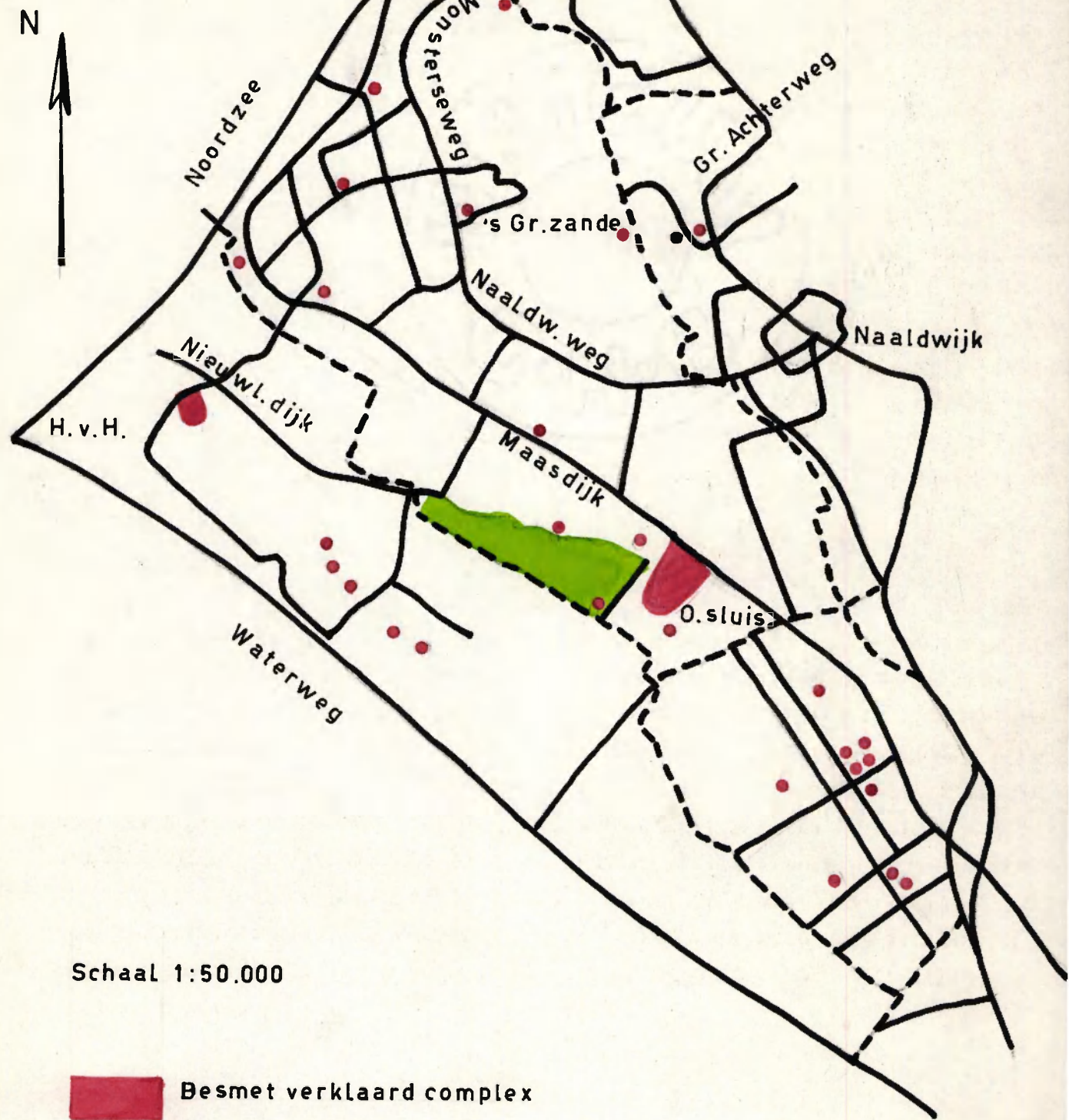
Omgeving de Ruyterstraat. In 1949 werd besmetting buiten waargenomen. In 1951 werd vrijwel het gehele gebied besmet verklaard. Bij de systematische bemonstering onder glas werd geen besmetting gevonden. In 1953 werd een warenhuis op besmet verklaard terrein gebouwd. Bij de gewascontrôle in 1955 werd hier een ander besmet warenhuis gevonden. Dit kleine gebied zal geheel voor bouwterrein gebruikt worden.

Samenvatting.

Besproken werden de ervaringen met de opsporing en ontsmetting van het aardappelcystenaaltje van de jaren 1952 tot 1958. Hieruit blijkt dat in gebieden waarin voorheen veel aardappelen zijn geteeld nu besmetting voor komt. Ter bestrijding van het aardappelcystenaaltje onder glas zijn goede resultaten geboekt met D.D., stomen en chloorpicrine. Wanneer een ernstige aantasting aanwezig is, moet jaarlijks ontsmet worden om geen cysten meer aan de wortels te vinden. Na elke ontsmetting is de groei van het gewas goed. Bij een lage besmettingsgraad is een normale grondontsmetting om het andere jaar voldoende om geen cysten aan het gewas te vinden. Gewascontrôle verdient aanbeveling bij grondmonsteronderzoek daar een lagere besmettingsgraad vastgesteld kon worden. Bovendien kunnen voor een volgende teelt tijdig ontsmettingsmaatregelen genomen worden.

23/7-1959.

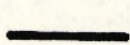
maart 1959,
De Proefnemer,
W. den Boer.

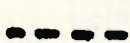

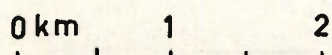
Schaal 1:50.000

 Besmet verklaard complex

 Besmet terrein

 Wegen

 Gemeentegrens

0 km 1 2

 500m

Wettelijke bepalingen

- 1) Op besmet verklaard terrein mogen geen aardappelen, tomaten, bloembollen of ander voortplantingsmateriaal worden geteeld.
Voor tomaten^{teelt} onder glas kan ontheffing aangevraagd worden bij het Proefstation (meestal krijgt men automatisch ontheffing, wanneer bekend is, dat er een warenhuis staat). Voor de ontheffingen die buitenteelt betreffen, moet deze aangevraagd worden bij de P.D. Op de ontheffing staat de geldigheidsduur, die meestal 1 jaar is.

- 2) Vruchtwisselingsbepalingen. Aardappelen en tomaten mogen 1 op 3 geteeld worden (1 jaar aardappelen en 2 jaar niet). Bij aardappel kan ontheffing gegeven worden bij vroege rooing. Tomaat onder glas heeft een collectieve ontheffing van deze bepaling.
Teelt van bloembollen of knollen in hetzelfde jaar of binnen de twee daarop volgende kalenderjaren na een aardappelgewas is verboden. Van deze bepaling kan ontheffing worden gevraagd bij de P.D.